

Doop en besnijdenis - LET OP DE VOLGORDE!

**AAN ABRAHAM GEEFT GOD DE ALLERHOOGSTE
VOOR HET EERST OPDRACHT TOT BESNIJDENIS.
VOOR ALLE ISRAËLIETEN BLEEF DIE OPDRACHT
GELDEN, MAAR OOK LIET DE HEERE VIA DE
PROFETEN DUIDELIJK MERKEN DAT DE BESNIJDENIS
EEN GEESTELIJKE BETEKENIS HAD. PAULUS LIJKT DE
LETTERLIJKE BESNIJDENIS AF TE SCHAFFEN, MAAR
SPREEKT OOK OVER DE BESNIJDENIS VAN CHRISTUS
- EN IN HETZELFDE VERBAND OOK OVER DE DOOP.**

**WAT IS NU HET VERBAND TUSSEN DOOP EN
BESNIJDENIS? WE RAADPLEGEN DE SCHRIFT EN IK
ZEG ALVAST DAT MIJN CONCLUSIE IS DAT DE DOOP
NOODZAKELIJKERWIJS VOLGT OP DE BESNIJDENIS -
DAT VRAAGT NATUURLIJK OM NADERE UITLEG.**

• Kees Fieggen

>>

De besnijdenis

Dertien jaar nadat Abram een zoon naar het vlees heeft verwekt, spreekt de Allerhoogste opnieuw tot hem: *Wandel voor Mijn aangezicht en wees onberispelijk* (Gen.17:1). De eigen pogingen van Abram en Sarai kunnen de belofte van God niet vervullen. Hun lichamen zijn dood voor wat betreft het verwekken van nageslacht en dat is het moment waar de Almachtige op gewacht heeft. Als een teken dat nieuw leven alleen door de dood heen verwekt kan worden, moet Abraham (hij krijgt ook een nieuwe naam, net als Sara) zich laten besnijden. Zoals Jezus zelf later zegt: *het vlees heeft geen enkel nut* (Joh.6:63).

In de wet van Mozes lezen we al de oproep: *Besnijd dan de voorhuid van uw hart* (Deut.10:16). Later ook is dat een belofte van de HEERE: *De HEERE, uw God, zal uw hart en het hart van uw nageslacht besnijden* (Deut.30:6). Dat wordt in feite vervuld met de belofte van het nieuwe verbond (Jer.31:31-34 - zie ook Hebr.8). Jeremia spreekt zowel over de besnijdenis van het hart (Jer.4:4) als over de besnijdenis van de oren (Jer.6:10). Stefanus past dus de Wet en de Profeten toe als hij tegen de leiders van het volk in het Sanhedrin zegt: *Hardnekkigen en onbesnedenen van harten en oren* (Hand.7:51).

Paulus kent die woorden van Stefanus en zegt dat de ware besnijdenis die van het hart is (Rom.2:29), waardoor je God kunt dienen door de Geest van God (Fil.3:3). De vraag is dan natuurlijk: hoe wordt ons hart besneden?

De besnijdenis van Christus

Als we door de Geest willen wandelen, is het wel noodzakelijk dat Gods Heilige Geest (oftewel de Geest van Christus) in ons woont: we moeten wederom geboren zijn. Maar om nieuw leven te verkrijgen, moet van de oude mens afscheid genomen worden: we moeten sterven. Paulus zegt het zo: *Ik ben met Christus gekruisigd en ik leef niet meer, maar Christus leeft in mij* (Gal.2:20). De oude mens is afgelegd (Ef.4:22 en Kol.3:9), in de dood gebracht - en dat is door Christus op het kruis gebeurd. Daar heeft het oordeel over de zonde (niet alleen onze zondige daden, maar ook de zondemacht) plaatsgevonden. Paulus uitspraak 'ik ben met Christus gekruisigd' betekent dat het oordeel over mij is uitgesproken en voltrokken - niet alleen over de zonde. Ik was schuldig! Het kruis van Christus maakt - als het goed is - scheiding tussen mijn oude en mijn nieuwe leven, tussen mij en de wereld (Gal.6:14).

De besnijdenis van het hart is het uittrekken van het lichaam van het vlees, het is de *besnijdenis van Christus* (Kol.2:11). Dat is op het kruis gebeurd en in mijn leven

toegepast op het moment dat ik tot bekering kom, dat ik belijd een zondaar te zijn en het offer voor de zonde heb aanvaard, en dus weet dat Christus in mijn plaats gestorven is. Ik ben aan mezelf gestorven, meegenomen in de dood van Christus op het kruis.

Besnijdenis en de doop

Alleen in Kol.2:11,12 worden deze twee samen genoemd. Dat is dan ook de eerste Schriftplaats die ons duidelijk moet maken wat de relatie is tussen die twee. In deze twee verzen vinden we drie achtereenvolgende stappen:

1. *De besnijdenis van Christus*, die plaatsvond op het kruis en in ons leven bij onze bekering persoonlijk wordt toegepast. Het is geen werk van mensenhanden, het is het afscheid nemen van het vlees, van de oude mens. Het is het oordeel over de zonde, over ons van God onafhankelijke oude leven. We zijn dan met Christus gestorven.
2. *De begrafenissen door de doop*. Als we weten met Hem gestorven te zijn, kunnen we gedoopt worden. De doop is de openlijke belijdenis (van een goed geweten - 1Petr.3:21) dat we met Hem gestorven zijn. In de doop voeg je je bij de dood van Christus (we zijn dan *tot zijn dood gedoopt* - Rom.6:3). De doop is (anders dan de besnijdenis van Christus aan het hart) een beeld, een belijdenis dat we vanaf nu horen bij de Gekruisigde. Dat de doop een begrafenissen is, vinden we zowel in Kol.2:12 als in Rom.6:4. Begraven doe je alleen met gestorven mensen, in dit geval alleen met mensen die weten dat ze met Christus gestorven zijn (Rom.6:8). Dus volgt de doop op de besnijdenis en is het oneigenlijk om mensen te dopen voordat ze weten met Hem gestorven te zijn.
3. *In Hem mee opgewekt*. Dat lezen we ook in Rom.6:4vv. De dood maakt scheiding. We waren dood in zonden en misdaden en daardoor gescheiden van God. Zulke mensen begraven betekent dat alle hoop verloren is. Maar als ik met Christus gestorven ben, kan ik vol vertrouwen begraven worden omdat er aan de andere kant van de dood nieuw leven is. Christus is immers opgestaan en als ik met Hem één gemaakt ben in Zijn dood, ben ik dat ook in Zijn leven, in Zijn opstanding. De macht van de zonde is geoordeeld, in de dood gebracht. Wie gestorven is, is gerechtvaardigd van de zonde - en mag weten dat hij een nieuw leven binnen is gegaan waarin hij Hem mag dienen (Rom.6:6-11).

De beelden van de doop

In het NT wordt de doop met een paar verschillende beelden verbonden. We zagen al dat de doop een *begrafenissen* is. De ark van Noach is een ander beeld (1Petr.3:20-22).

Toen werden acht mensen door het water heen gered. De doop is een tegenbeeld daarvan: door het water heen word je als het ware gered en kom je in een nieuw leven terecht. Petrus verbindt dat ook met een *goed geweten*. Dat kun je alleen maar hebben als je weet dat je zonden zijn vergeven en uitgeboet. Een ander beeld vinden in 1Kor.10:2. Van de Israëlieten wordt gezegd dat ze *tot Mozes* werden gedoopt in de wolk en in de zee. Zij gingen veilig door de Schelfzee heen, voegden zich bij Mozes. De Egyptenaren kwamen om in dezelfde zee en daardoor kwam er een definitieve scheiding tussen het volk van God en Egypte (een beeld van de wereld). Dat doet ons denken aan Gal.6:14 (... *het kruis van onze Heer Jezus Christus, door Wie voor mij de wereld gekruisigd is en ik voor de wereld*). Wie goed naar deze andere beelden kijkt, ziet een overeenkomst: de doop is een beeld van het afscheid van deze wereld, van ons oude leven (begrafenis) opdat we ons voegen bij de Heer Jezus om Hem te dienen in een nieuw leven door Zijn opstanding.

Conclusie

Doop en besnijdenis zijn met elkaar verbonden. Wie in termen van verbond wil denken: er was een verbond met een letterlijke besnijdenis (al was de betekenis geestelijk) en in het nieuwe verbond is er sprake van een nieuw hart (een besneden hart). De doop wordt in de Bijbel echter nergens met het verbond in verband gebracht: het volgt op de besnijdenis van het hart en is een begrafenis. De derde stap is zeker ook van groot belang: dat we in nieuwheid van het leven wandelen met Hem! Met de doop laat je dus zien dat je van je oude leven afscheid hebt genomen en in en door Hem een nieuw leven bent begonnen, een opstandingsleven.

